

## קו:

מאזכה יעבדו נפקא אלא אחת לשלג דכרכה ואפילו לשלג דכרכה כלל שעובדין אותה צביון כגון פעור ומרקולים ואחת דכרכה ושלג דכרכה פי' דכרכה בעבודת כבוד אלא שאין דרכה זהשתמואה ואם תאמר מנלן הכא וצמז בהמה למרקולים אימא כי אחא קרא למכובדים שאין לרכן צוציחה אצל למצוין כגון פעור ומרקולים לא וי"ל דגלי ליה זהשתמואה למכובדים ומצוין שוין הוא הדין צוציחה ור"ת מפרש דמרי קראי צוציחה כמיצי האי קרא דהכא ולא יצמו ועוד כתיב וצמז לאלהים יחרס דדרשינן צפ' ארבע מיתות (פסהדיון דף סא.). דלימא זיחה ללמד על הכלל לחייב בכל עבודת פנים אפילו בשלג דכרכה וקשה לפי' דמאי קרא לא שמעינן אלא אזורה אצל עונש מצויון מנא לן ועוד מרוייהו למכובדין זריכי חד לעונש וחד לאזורה ועוד דלא ה"ל לאיתויי איכה יעבדו אלא הוה ליה למימר אס אינו עיני לדכרכה<sup>[כז]</sup> של מכובדין דכתיב וצמז לאלהים יחרס מנהו עיני לשלג דכרכה כלומר מצוין אלא כמו שפירשו נראה דרבי אלעזר אצל שלג דכרכה אחא לאשמועי' דחייב אלא נקט מרקולים לרבותא ומהשתמואה נפקא לן דלאן חילוק צין מכובדין למצוין דרפרי' מדע דהא אמר צפרק ד' מיתות (שס דף סד: ) ג' כריתות בעבודת כוכבים למה אחת לכדרכה ואחת לשלג דכרכה ואחת למוילן ולא מיבעיא לן קרא אחרינא חד למכובדין וחד למצוין וק"ק הא דפריך צפ' ד' מיתות אימא יתא השתמואה ללמד על הכלל כולו ודקאמרת וצמז וי"ל לי לגופיה דמוחצין מעבודה לעבודה ומתמה עליה הש"ס אלא הא דקאמר רבי אלעזר מניין לוצמז בהמה למרקולים כו' מהשתמואה נפקא מאי קושיא דילמא אינטרין לאזורה צמחצז מעבודה לעבודה דהא לעולם הוא כך דלא יצמו אזורה לעונש דוצמז לאלהים יחרס וי"ל דאס אימא דהשתמואה ללמד על הכלל א"כ לא תעבדס דלוקמינן (פסהדיון דף ס: ) למגפז ומנשק הוה מיימר לן לאזורה אזיחה<sup>[כח]</sup> דמהשתמואה הוה ילפינן אפילו חיוב מיתה צמגפז ומנשק: אזוהרה מניין ת"ל<sup>א</sup> השמר דך פן

ויקרא יז, ז

### מוסף רש"י

שהרי עונשן אמור. שגלה לן השני את עונשן שכן כתיב: מכאן ואילך. האי ולא יצמו עד: בשעת היתר. קודם שחוקס המשק, והואר הכמוז שלע"פ שאי מוקדשין לשם הקדשת מנה, לא יקריבוט עד צממה לגבוה שנאמר את זבוחים זבחים העומדים קודם לכן שהמתים צממה לגבוה בשעת איסור הכתובי כותב על פני השדה לעצרת כוכבים (ע"ז א: ) פסח ומילה מצות עשה. פסח דכתיב (דברים טז) וצחת פסח, ומילה (ויקרא יז) וזיום השמיני ימול, וכתיב כתיב צבו (ברכות ב.) לע"פ שיש צבן כתיב הולא ואין צבן לא אלא מנא צממה לגבוה בשעת איסור הכתובי מעלת, שאין טעמת צבה אלא על לאו דכתיב דכתיב (ויקרא ד) אשר לא תעשה וגו' (ושבועות א: ) אין מוהירין מן הדין. סף על פי שאדם זן קל מומן מעלמא אינה אזורה ללא (פסחים כד: )

## השוחרט והמעלה פרק שלשה עשר זבחים

**שהרי עונשן אמור.** כלומר דמסתמא צבו משמעו קרא לאסור והרי עונשן אמור כאן: **מנאן ואילך כו' שנאמר למען אשר יביאו וגו'.** דמדכתיב אשר הם וצבחים משמע שהיו עומדים לישחט צממה ומכאן ואילך והציאום לה' <sup>(ג)</sup>: **כווצה** <sup>(ג)</sup>: **צבדה.** שלא <sup>(ד)</sup> לשם שמים: **מלות לא תעשה.** צהנך דהוקדשו צשעת הימר מניין: ס"ל ולא יצמו עוד.

משמע מעכשיו אסורין ועד עכשיו מותרין<sup>[א]</sup>: **ואם לנס.** עונש עשה ולא תעשה: **ולא אחרס לנס.** כרת: **מקום שלא ענש.** כגון צקדשים שהקדישן צשעת הימר: **הוהיר.** כלאמרן<sup>[ב]</sup> כאן: **צענש.** כשהוקדשו צשעת איסור: **אינו דין שהוהיר.** ולקמן פריך וכי מוהירין מן הדין: **משרעים.** ו"מ<sup>א</sup> ימיא אזורה צחלב צק"ו משרעים טמאין כגון שמונה שרעים: **צמסו.** טומאתן צכעדהס אצל חלב צבתי<sup>[א]</sup>: **משרעים טהורים.** שאין מטמאין כגון צפרדע ומלה: **שן אסורין צמסו.** לאכילה צכעדהס כדתיא צמעילה צגמרס צפרק קדשי מוצה <sup>(דף טז: )</sup> ולא תשקנו את נפשותיכם צצממה וצעוף וגו' (ויקרא כ) פסח הכמוז צאכילה וסיים צטומאה לומר לך כשיעור טומאתן של שרעים טמאים שיעור אכילתן של כל השרעים דהא כולה כיל להו צצאי קרא וצכל אשר תרמוש האדמה וגו' ושיעור טומאתן נפקא לן צהכל חייבים (תגיגה דף יא: ) שכן חומט תחילת צרייתו צכעדהס: **שן סופסת אס דמיה.** צאיסורא כדתיא צמסכת סוכה <sup>(דף מ: )</sup> קדש שהיה לכס מה קדש מופס את דמיו חף צשיעית מופסת את דמיה: **מללו.** חלצו<sup>[ח]</sup> הותר מכללו וצכולהו נמי איכא למיפרך הא פירכא ומש"ה אינטרין אזורה צחלב: **אי קשיא י"ג.** צצאי דליתימא אזורה לשחוטו חון צצאי ק"ו הא קשיא לי הא דמנן צפרק קמא כדרימות <sup>(דף ג: )</sup> דקחשיב ל"ו כריתות צשיעית מופסת את דמיה: **מללו.** חלצו עשה והמילה כרת שלהס על מלות עשה היא צאה ואין חייצין חטאת על שגתה<sup>[ז]</sup> דחטאת אינה צאה אלא על לאו וכרת דכתיב אשר לא תעשינה <sup>(ויקרא ד: )</sup> **סוסי.** צו אזורה מק"ו ממותיר ממנו עד צוקר: **שיש לו סקנה.** צחטלומי פסח שני: **וי מוהירין מן**

**הדין.** לעיל קאי דמייתי אזורה לשחוטו חון מק"ו: **אפילו למ"ד.** צמסכת מכוס עונשין מדין ק"ו מודה דאין מוהירין מן הדין דתיא צפ"ק דמכות <sup>(דף ה: )</sup> איש כי יקח את אחותו וגו' אין לי אלא צת צזיו שלא צת אמו צת אמו שלא צת אציו צת אציו וצת אמו מנין תלמוד לומר ערות אחותו גילה והלא קל וחומר הוא למדתה שאין עונשין מן הדין וכן לענין אזורת ערות אחותן צת אצין וגו' (שם יח) אין לי כו' עד שאין מוהירין מן הדין ופליגי תנאי צפ' צתרא <sup>(ס)</sup> ואיכא דריש להאי<sup>[א]</sup> (אחותו גילה דגזי עונש לדרשא <sup>(א)</sup> ועונש דצת אציו וצת אמו קסבר עונשין מן הדין ואילו אחותן היא דגזי אזורה דילפינן מיניה אין מוהירין מן הדין דלא<sup>[ב]</sup> אפנייה לדרשא אחרימי: **אסיא הצאה הצאה.** שחיטה מהעלאה כתיב צשחיטה (ויקרא ז) לא הביאו וכתיב צהעלאה <sup>(שס)</sup> לא יציאו וגזירה שוה הואיל ומופנה היא לכך הרי היא כמי<sup>[ב]</sup> שמפרש צה ואין זה מן הדין כק"ו שאדם דן מעלמו<sup>[ג]</sup> ה"ג

וצמכות <sup>(דף ז: )</sup> וצפ' גיד הנשה <sup>(חולין דף יז: )</sup> **: מבוולאהו שכן לא** צמסכת מכוס עונשין מדין ק"ו מודה דאין מוהירין מן הדין דתיא צפ"ק דמכות <sup>(דף ה: )</sup> איש כי יקח את אחותו וגו' אין לי אלא צת צזיו שלא צת אמו צת אמו שלא צת אציו צת אציו וצת אמו מנין תלמוד לומר ערות אחותו גילה והלא קל וחומר הוא למדתה שאין עונשין מן הדין וכן לענין אזורת ערות אחותן צת אצין וגו' (שם יח) אין לי כו' עד שאין מוהירין מן הדין ופליגי תנאי צפ' צתרא <sup>(ס)</sup> ואיכא דריש להאי<sup>[א]</sup> (אחותו גילה דגזי עונש לדרשא <sup>(א)</sup> ועונש דצת אציו וצת אמו קסבר עונשין מן הדין ואילו אחותן היא דגזי אזורה דילפינן מיניה אין מוהירין מן הדין דלא<sup>[ב]</sup> אפנייה לדרשא אחרימי: **אסיא הצאה הצאה.** שחיטה מהעלאה כתיב צשחיטה (ויקרא ז) לא הביאו וכתיב צהעלאה <sup>(שס)</sup> לא יציאו וגזירה שוה הואיל ומופנה היא לכך הרי היא כמי<sup>[ב]</sup> שמפרש צה ואין זה מן הדין כק"ו שאדם דן מעלמו<sup>[ג]</sup> ה"ג

וצמכות <sup>(דף ז: )</sup> וצפ' גיד הנשה <sup>(חולין דף יז: )</sup> **: מבוולאהו שכן לא** צמסכת מכוס עונשין מדין ק"ו מודה דאין מוהירין מן הדין דתיא צפ"ק דמכות <sup>(דף ה: )</sup> איש כי יקח את אחותו וגו' אין לי אלא צת צזיו שלא צת אמו צת אמו שלא צת אציו צת אציו וצת אמו מנין תלמוד לומר ערות אחותו גילה והלא קל וחומר הוא למדתה שאין עונשין מן הדין וכן לענין אזורת ערות אחותן צת אצין וגו' (שם יח) אין לי כו' עד שאין מוהירין מן הדין ופליגי תנאי צפ' צתרא <sup>(ס)</sup> ואיכא דריש להאי<sup>[א]</sup> (אחותו גילה דגזי עונש לדרשא <sup>(א)</sup> ועונש דצת אציו וצת אמו קסבר עונשין מן הדין ואילו אחותן היא דגזי אזורה דילפינן מיניה אין מוהירין מן הדין דלא<sup>[ב]</sup> אפנייה לדרשא אחרימי: **אסיא הצאה הצאה.** שחיטה מהעלאה כתיב צשחיטה (ויקרא ז) לא הביאו וכתיב צהעלאה <sup>(שס)</sup> לא יציאו וגזירה שוה הואיל ומופנה היא לכך הרי היא כמי<sup>[ב]</sup> שמפרש צה ואין זה מן הדין כק"ו שאדם דן מעלמו<sup>[ג]</sup> ה"ג

בשדה. ועי' הג' הצ"ח אות צ: ד' צכתי"י שלא לשמים: [ז] היו מותרין ל"ל (ש"ס): [ח] כדאמרן הס"ד ואח"כ מה"ד מקום שענש בו ל"ל (ש"ס): [ח] עי' לעיל אות ת: [י] מ"ל אבל הלב (שפי' אהתי): [י] אי קשיא לי הוא דאיימתן אזורה ל"ל (ש"ס וכו' וכו' בבהתי): [ב] ל"ל שגתן (בהתי דחי): [בא] להאי ערות אחותו ל"ל (בהתי): [בב] ל"ל לא (בהתי דחי): [בג] ל"ל כמו שמופרש (ש"ס): [בד] לדריכה כלומר מבוודין כו' כ"ל (בהתי): [ב] ל"ל לאזורה אמוחש מעבודה לעבודה דמהשתמואה כו' ל"ל (צ"ק והגרי"א חב): [בז] לכס דהיינו שמנה שרצים אבל שרצים טהורים אין איסורן באכילה אלא בכייתו וצ"ל דכל כו' ל"ל (ב"ש)

### מסורת הש"ס

(א) סוכה מ: וש"נ: (ב) עירובין יז: כריתות ג, א) סנהדרין מז: וז"ל מכות יז: (ד) עי' ירוש' יבמות פ"א ה"א, (ט) מכות ד"ד, (ו) פסחים כו: (ז) (וע"ע מ' יבמות קד: ד"ה משום, חולין קכ: ד"ה שקן.

### הגהות הב"ח

(א) גמ' אלא אמר אביי ק"ו. כי צ"ל וכן אימא בילקוט רמז מקפ"א (לפינו בילקוט שם אימא ר' אבין) וכן מובאר בתוס' ד"ה אזורה וכן משמע להדיא מנמ': (ב) רש"י ד"ה ממאן וכי לה' הס"ד ואח"כ מה"ד באילו הקריבו על פני השדה: (א) שם ד"ה אפי' למד' כו' לדרשא אחיאתו ושנש וכי דילפינן מיעיה בת אביו ובת אמו אין מוהירין:

### שינויי נוסחאות

[א] אזורה מניין ת"ל השמר (ב"ש ור: וביה בתוס'): [ב] ואילך הוא מדרב בובאים (בהתי ש"ס): [ג] ל"ל שהרי נאמר (ש"ס וביה ברוח כתיבי): [ד] מצות לא תעשה ל"ל (ש"ס ובהתי): [ה] כתיב נכשי (נכפי קדומים הקפוסו שלא כסולן): [ו] ל"ל לאביר (ש"ס ובהתי): ועי' דק"ס אות ג ובהגרי"א חב ויקרא' סודיה ק"ו: [ז] מיתב נמי נמחק (ש"ס): [ח] ורי' ואי משרצים טמאים שכן מטמאין כבעדשה (וכלה אות ח) אי משרצים טהורים שכן איסורין במשהו אי מעולה (ש"ס וכלאי הכרים שכן אסוריו הנאה אי משיבית שכן תופסת את דמיה אי מתרומה שכן לא הותרה מכללה אי מבוולהו שכן לא הותרה מכללן תאמר בחלב שהותר מכללו אלא אמר ברא ד"ה משרצים טמאים (ש"ס) לא גרסי' לה וסופרים צשבו מוטס דנמר הכי קאמר מה לצרעים טהורים שאיסורן צמשהו פ"ט. ומעשה הצכרת דמה דאימא צפריש"י ד"ה משרעים וכי' וכן דג"ה צמשהו וכי', לאו רש"י כתבו אלא תלמיד אחד פי' כן ע"פ הגי' שצשבו הסופרים. ומדע דק' הוא, דאס מפי רש"י ילאו הדברים ממהו טובא צמ"ש ד"ה צמשהו וכי' אצל חלב צבתי, הלא דיענא דחלב אינו מטמא כלל וטהור לגמרי כמבאר הכא דקאמרי מה לגבוה שכן מטמא כלומר אצל חלב אינו מטמא. וכן נחבאר להדיא צפסחים כג ע"א (והגרי"א.) ועי' צהג' דברי נמיה שעשיר על דברי הגרי"ב אלו דמ"ש על פירש"י דג"ה משרעים, ממהו צימר דהא בתוס' שם לא מתקן רק מיתב בכל שהיא, וכן מ"ש רש"י דג"ה צמשהו "אצל חלב צבתי" אפטר כדכותמו לאכילה וכי' עוד דלואי היא אבל הלב כו' ל"ל צבתי" שכן: [א] מתרומה מה לתרומה שכן לא הותרה מכללה מבוולהו מה לבוולהו שכן ל"ל (בהתי): [ב] וכלה טס' כ"י צאות ז: [ג] מיתב ומילה ליתא כתיבי"י (ובלת כ"י) וכלה דק"ס אות מ. וכלה צאות שחתי"י: [א] צפסה שיש לו ל"ל (ש"ס): [ב] צ"א כפסה ומילה שיש לחן תקנה (כ"י): ועי' ל"ק צטס מוס' מכות דענינא נמי איכא מקנה: [ב] בילקוט פ' אחרי רמז מקפ"א הג"י אלא אמר ר' יוחנן אחאי (והגרי"ב וביה בכ"י): ועי' טה"ק. ג"א אלא כדרי' דאמר ר' יוחנן (כ"י צ"ש): [ג] אולי היה גירש"י ככ"י על פני השדה כל הווצה בכמה כווצה





